

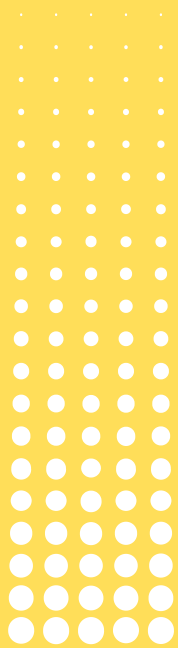
KVINNOORGANISATIONERNAS
SAMARBETSÅD I ALKOHOL OCH
NARKOTIKAFRÅGOR

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

**1 januari
31 december**

**2
0
2
3**

FÖR ETT SAMHÄLLE FRITT FRÅN BEROENDE OCH VÅLD SEDAN 1943

VILKA VI ÄR

KSAN är en paraplyorganisation som arbetar förebyggande i frågor som rör alkohol, narkotika och andra droger och frågor kring flickors och kvinnors jämlika hälsa kopplat till demokrati, rättigheter och fria val.

VAD VI GÖR

KSAN arbetar främst med förebyggande och opinionsbildande verksamhet inom dessa områden utifrån ett kvinnoperspektiv genom att:

- Stärka KSAN som samarbetsorgan i ANDTS-frågor
- Kunskapsspridning och metodutveckling i ANDTS-frågor relaterade till kvinnors hälsa
- Opinionsbildning och påverkansarbete – stimulera till debatt, påverka attityder och värderingar
- Bygga koalition med våra medlemsorganisationer, systerorganisationer och andra relevanta påverkande aktörer.
- Medverka till en samhällsmiljö utan skador och missbruk av alkohol, narkotika och andra beroendeframkallande medel

STYRNING

Högsta beslutande organ är årsmötet. Verkställande organ är KSAN:s styrelse som väljs av årsmötet.

NYCKELAKTIVITETER:

Sprida information

Öka förståelsen för sambandet mellan bruk och skador

Stimulera till debatt

Påverka attityder och värderingar

Följa och stödja forskning

Verka både nationellt och internationellt i dessa frågor

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

MEDLEMSORGANISATIONER 2023.....	s. 4
VAL PÅ ÅRSMÖTE.....	s. 5
FJÄRILSPRISET	s. 6
ÅRSMÖTE.....	s. 6
VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET.....	s. 7
JUBILEET	s. 8
ÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSBEKRIVNING..	s. 9 - 10
UTTALANDEN, MEDIA OCH REMISSVAR.....	s. 11
KSAN MEDLEMMAR I.....	s. 12
PROJEKT	s. 13 - 14
KOMMUNIKATION.....	s. 15
METODMATERIAL.....	s. 16

MEDLEMSORGANISATIONER 2023

Feministiskt initiativ

Forum - Kvinnor och Funktionshinder

IOGT-NTO

Hand In Hand For Women

Hawa Digo

KLF - Kvinnliga Läkares Förening

Liberala Kvinnor

**LP-verksamhetens Ideella Riksförening,
LP-kvinnan**

Moderatkvinnorna

**MHF Motorförarnas
helnkyterhetsförbund /Damklubbsrådet**

Riksförbundet SIMONs Kvinnokommitté

Riksförbundet Kontraktsmetoden

**ROKS - Riksorganisationen för
kvinnojouurer och tjejjourer i Sverige**

S-Kvinnor

Svenska Barnmorskeförbundet

Svenska Kvinnors Vänsterförbund

Vita Bandets Skånedistrikt

Vänsterpartiets Kvinnonätverk

**1,6 miljonerklubben &
2, 6 miljonerklubben**

Svensk Sjuksköterskeförening

Svenska Tandsköterskeförbundet

Qvinnokällan

#UtanSkyddsNät

Unizon

Årsmötet

KSAN höll sitt ordinarie årsmöte 30 mars 2023 på Sensus Möte Stockholm. Åsa Witkowski, Unizon inledde årsmötet. Årsmötet antog ett årsmötesuttalande med ett krav att stoppa mäns våld mot kvinnor och säkerställa att barnen ses som egna rättighetsbärare. Solvig Ekblad forskare fick Fjärilspriset för sin forskning och uthålliga arbete rörande utrikesfödda kvinnors hälsa och situation som nyanlända i Sverige.

VAL PÅ ÅRSMÖTET

Årsmötet beslutade att till styrelseordförande för ett år välja:

Susanne Hedman Jensen (omval)

MHF

Val av styrelseledamöter för två år:

Marianne Johansson (omval)

Svenska
barnmorskeförbundet

Linda Ammoun (omval)

Simons kvinnokommitté

Magdalena Sävenstedt (nyval)

1,6 & 2,6 miljonerklubben

Carina Sommarström (nyval)

Representant från
civilsamhället

Eva Fagerhem (nyval)

S-kvinnor

Ulrika Hagen (nyval)

Representant från
civilsamhället

Solveig Sandström (nyval)

Vänsterpartiet

Val av auktoriserad revisor för ett år

Bigitta Sundman

ReCoRevision & Redovisning
AB

Val av två förtroendevalda revisorer för ett år

Mildred Hedberg

ROKS

Annkristin Åsell 1,6 & 2,6 miljonerklubben

1,6 & 2,6 miljonerklubben

Val av en valberedning bestående av två personer, varav en sammankallande.
Valberedningen utses för ett år:

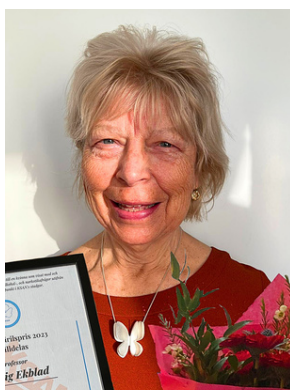
Eva Solberg, sammankallande (omval)

Moderatkvinnorna

Ewa Andersson (nyval)

Svenska
barnmorskeförbundet

FJÄRILSPRISET 2023

Fjärilspriiset 2023 tilldelas Solvig Ekblad för sin forskning och sitt uthålliga och långsiktiga arbete rörande utrikesfödda kvinnors hälsa och situation som nyanlända i Sverige. Solvig har vikt sitt liv åt frågor som migration, socialmedicin och global psykisk hälsa och gjort stor inverkan för att synliggöra och stärka kvinnors rätt att må psykiskt bra i Sverige.

Solvig Ekblad

2022 Inga Pagréus

2021 delades ej pris ut

2020 H.M. Drottning Silvia

2019 Eva Dozzi

2018 Lotten Sunna

2017 Fadime Ücpinar

2015 Lena Sjöberg

2014 Susanna Alakoski

2013 Lotta Zetterqvist

2012 Meri Helena Forsberg

2011 Newroz Zeynep Ötunc

2010 delades ej pris ut

2009 Therese Eriksson

2008 Sofia Garad

2007 Sonja Wallbom

2006 Mona Göransson

2005 Barbro Wester

2016 Helena Palojarvi

INLEDANDE TALARE

Åsa Witkowski,
Unizon

PRESENTATION

Pernilla Förnes
Layout bakom SNACK

Ordförande Susanne Hedman Jensen
och Fjärilspriismottagare Solvig Ekblad

NY STYRELSE

Lotten Sunna
Årsmötesordförande

Saknas på bilden gör Eva Fagerhem &
Marianne Johansson

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

KSAN har genomgått en förändringsprocess under året och stort fokus har legat på att ta till vara all den kompetens, styrka och erfarenhet som fört KSAN dit vi är idag och hur vi formar och verkar inom KSAN:s prioriterade områden i en föränderlig nutid framåt.

Våra frågor är lika aktuella nu som då, 80 år senare, och vi fortsätter arbeta för en värld fri från beroende och våld.

Vi har strukturerat upp i ekonomin, flyttat till ett nytt kontor och förstärkt kansliet med en ny projektmedarbetare. Vi har synliggjort V. 7, V. 45 och V. 47 med webinarier. Deltagit på Drugpolicy for the future, Järvaveckan, Förebygg.nu och Vänsterdagarna. Arrangerat webinarier i samband med 8 mars och CSW och bjudit in till samtalsfrukostar med olika teman. Vi fortsätter arbetet med Hälso-skolan för att stärka kvinnors rätt till jämlik hälsa och att mobilisera mot lagändringen gällande "gårdsförsäljning".

En stor händelse som präglade året var vårt 80 års-jubileum. Vi bjöd på två panelsamtal. Först med Karin Rågsjö (V) Lars Ohly (Verdandi) och Birgitta Dahlberg (missbruksvårdsdirektör SIS) om jämlik missbruksvård och hur jobba förebyggande mot ökad kriminalitet bland unga. I nästa panel deltog Dr Jessica Spångberg (FOHM) Solvig Ekblad (Forskare KI) och Mia Modig (Nationell kvinnojour och stöd på teckenspråk) om hälso- och sjukvårdsfrågor ur ett kvinnoperspektiv med fokus på ANDTS. Vi bjöd på tårta och presenterade en jubileumshälsning från jämställdhetsministern Paulina Brandberg. Therese Ydremark, civilsamhällesforskare berättade om studien "Efter flykten - en studie av civilsamhällets betydelser för deltagande och tillhörighet efter påtvingad migration.

Vi blev medlemmar i Narkotika politiskt center, NPC och vi fick en ny medlemsorganisation, Hand In Hand For Women. Vi är mycket glada över att KSAN växer och att vi tillsammans stärker vår möjlighet att påverka kvinnors förutsättningar för jämlik hälsa, jämlika möjligheter och fria val.

Vi är särskilt nöjda över det projekt vi genomförde under året, TA PLATS VALSTA med stöd av Jämställdhetsmyndigheten, med fokus på att utbilda nya unga tjejer och kvinnor i ledarskap, självledarskap, påverkan och organisering. Projektet gjorde vi i samverkan med ABF Norra Stockholms län och i gott samarbete med civila aktörer och Sigtuna kommun.

Vi har fortsatt att utveckla våra olika metodmaterial och förstärkte metodmaterialet SNACK 2.0 med en ledarhandledning för unga ledare vilket vi erhöll stipendium från Idéer för livet för att ta fram. På gång är även en samtalskortlek som tagits fram under 2023.

Vi har även djupdykt i KSAN:s historik genom besök på Riksarkivet i Täby. Så mycket som har åstadkommit, så många goda krafter som påverkat, så mycket förändring som drivits på för, och så många samarbeten som främjats under KSAN:s rika paraplly.

Prioritet för året har varit att fortsatt bygga KSAN starkare och mer stabilt inför framtidens möjligheter och utmaningar och vårt arbete har gett resultat.

KSAN FIRAR 80 ÅR!

ÖVRIGA VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

KSAN arrangerade 8:e mars ett webinarium med rubriken Hälsa, jämlikhet och skola – ur ett interkulturellt perspektiv. Medverkade gjorde Linnea Lindqvist, alias rektor Linnea och Solvig Ekblad, professor i mångkulturell hälso- och sjukvårdsforskning.

KSAN arrangerade 9 mars ett webinarium på SCW67, Commission on the Status of Women, med titeln Empowerment – inequality and digital gender gap. Medverkade gjorde: Sofie Wahlström och Elinor Samuelsson från BrightAct, Irem Nurakin från Hand in Hand Women och Kiarash Kiani, chefsjurist inom digitalisering samt aktivist för #Kvinna Liv Frihet.

KSAN deltog på Järvaveckan och delade tält med våra medlemsorganisationer Feministiskt initiativ och #Utanskyddsnet.

KSAN deltog 4 september på Ideell arenas nätverksträff om idéburna organisationers utmaningar och möjligheter i en orolig tid.

KSAN deltog 5–6 september på stiftelsen Idéer för livets utbildning för att mäta sociala värden.

KSAN deltog 10 september i demonstrationen mot angiverilagen, i Stockholm.

KSAN deltog 18 september i SKO:s demonstration för #Kvinnalivfrihet .

KSAN deltog 29 september på Systembolagets forskningskonferens "Hur påverkar vuxnas alkoholkonsumtion barnen?"

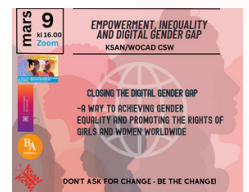
KSAN deltog i att skriva civilsamhällets gemensamma rapport till Europarådets expertgrupp GREVIO skuggrapport rörande efterlevnaden av Istanbulkonvention om förebyggande och bekämpande av mäns våld mot kvinnor.

KSAN deltog på Sveriges kvinnoorganisationers strategidagar för medlemmar 14–15: oktober.

KSAN ordnade 11 oktober trygghetsdag inom projektet TA PLATS VALSTA för aktörer verksamma inom olika sektorer.

KSAN:s 80-års-jubiläum anordnades med med pompa och ståt 12 oktober. Vi bjöd på panelsamtal, föreläsning, diktläsning, tårta och mingel.

KSAN höll 19 oktober den första digitala utbildningen i metodmaterialet SNACK 2.0 med tillhörande ledarskapshandledning för Hässleholms kommun

Välkomna till en träff med runda-bords-samtal för civilsamhället, kommun och engagerade aktörer i Valsta med omnejd för unga i fokus. Vad gör du? Vad ser ni behov av? Hur ser ert ut?

Tillsammans gör vi skillnad för ungas trygghet.

Arrangör: KSAN i samarbete med Svenska kyrkan, Märsta pastorat och ABF Romm Storbilans läsa

Datum: 11 oktober Tid: 15.00-16.00
Plats: Svenska kyrkan, Valsta Församlingshem Broregatan 5, Märsta

ÖVRIGA VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

KSAN deltog 25 oktober på regeringens sakråd för ideella organisationer med Paulina Brandberg (L).

KSAN deltog 26 oktober på C.A.N:s kunskapskonferens samt 27 oktober på C.A.N:s nätverksträff.

Under Vecka 45 - vecka för att uppmärksamma alkoholens konsekvenser i samhället och för att belysa riskfaktorer, anordnade KSAN fyra webinarier:

- Nathalia Guaje, Sveriges Kvinnoorganisationer om att kvinnor i missbruk är en av de grupper som är överrepresenterade i prostitution. Vad görs på EU-nivå och hur arbetar SKO med projektet EUQuality Model Now?

Vad görs på EU-nivå och hur arbetar SKO med projektet EUQuality Model Now?

- Mona Örjes, Junis, om barn i missbruksmiljö; hur kan vi upptäcka barnen, hur har de det och vilket stöd finns att få?
- Birgitta Sevedfjord och Marie Norén-Linde, Tantpatrullen, om äldre kvinnor och fattigpensionärer. Om konsekvenserna av ett orättvist pensionssystem
- Irma Kilim, IOGTNTO, om det ökade trycket att avveckla alkoholmonopolet och dess konsekvenser och vikten av att bevaka folkhälsoperspektivet i såväl utredning som och i politiska beslut.

V 47 - vecka fri från våld.

- KSAN deltog i preventionsdagen anordnad av Unizon och Män.
- KSAN anordnade webinarium med Angelica Tiss Lano, specialistsjuksköterska inom ambulanssjukvård, om en metod att upptäcka våld i nära relationer.
- KSAN medverkade även vi vid ljusmanifestation i Valsta där vi efteråt berättade om hur vi samverkar med kvinnojourer och ungdomsjourer
- KSAN deltog även vid släpp av boken "Combat violence against women" anordnat av Svenska kvinnors Europånätverk (SKEN), Europeiska kommissionen och Norden International.

KSAN deltog 15-16 november på konferensen Förebygg.nu i Göteborg

KSAN deltog 25-26 november som utställare på Vänsterdagarna i Göteborg i sektionen Kvinnors organisering.

KSAN deltog 29 november på konferensen Integrationsforum utanförskap och gängkriminalitet

KSAN deltog i panelsamtal Shahab Ahmadian från MÄN modererat av Nathan Hamelberg.

KSAN anordnade 6 december trygghetsträff nummer två i Valsta.

KSAN anordnade 15 december utbytesdag för styrgrupp för TA PLATS VALSTA dit vi även bjöd in NPC och SSNF för att prata om preventivt arbete för tjejer.

15 februari Debattartikel: LÅT OSS INTE BACKA IN I FRAMTIDEN

<https://www.ksan.se/aktuellt/press-debatt/910-backa-oss-inte-in-i-framtiden>
 KSAN skrev tillsammans med 34 andra kvinnoorganisationer en debattartikel om vikten av att fortsätta synliggöra kvinnor i alla skeden av livet. Att skapa ett mer könsneutralt språk för att inkludera är bra och viktigt men det kan inte ske på bekostnad av ett osynliggörande av kvinnor.

"Radera inte moderskap från föräldrabalken"

En utredning föreslår att orden "mor" och "moderskap" ska raderas i föräldrabalken. Men inkludering av en minoritet får inte ske på kvinnors bekostnad, skriver företrädare för kvinnoorganisationer.

KSAN Årsmötesuttalande 2023 – Stoppa mäns mot våld mot kvinnor och barn

<https://www.ksan.se/aktuellt/press-debatt/924-arsmotesuttalande-2023>
 Stoppa mäns våld mot kvinnor och låt fokus ligga på orsaksfrågan och inte bara det könsbaserade våldets konsekvenser och säkerställ att barn ses som de egna rättighetsbärare de är enligt Barnkonventionens intentioner.

12 maj KSAN:s remissvar gällande SOU 2022:71; Tryggare hem för barn – alla barn har rätt till en trygg och säker uppväxt utan rädsla för hot, våld och kränkningar.

<https://www.ksan.se/aktuellt/press-debatt/926-remissvar-till-justitiedepartementet>

25 maj Debattartikel i Dagens Samhälle: Rätten till vård på lika villkor får inte urholkas!

KSAN stöttar den samlade vårdrörelsen uppmaning att dra tillbaka förslagen i Tidöavtalet och respektera vårdens yrkesetik. Vi skriver med representanter för 40 organisationer en artikel som publiceras i Dagens Samhälle. Regeringen måste lyssna och värna såväl vårdetiken, vårdbehövande och arbetstagarnas arbetsmiljö

"Rätten till vård på lika villkor får inte urholkas"

Lyssna till den samlade vårdrörelsen uppmaning att dra tillbaka förslagen i Tidöavtalet och respektera vårdens yrkesetik, skriver representanter för 40 organisationer.

30 maj KSAN:s remissvar rörande SOU 2023:5 Från delar till helhet – Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja.

7 juni KSAN medverkar i Tidningen Accent om vårt stundande 80-årsjubileum.

KSAN:s ordförande Susanne Hedman Jensen intervjuas.
<https://www.ksan.se/aktuellt/press-debatt/929-ksan-medverkar-i-tidningen-accent-om-vart-stundande-80-arsjubileum>

accent

80 år av kvinnligt samarbete

5 sept KSAN uttalar sig i Accent om pressen hos unga kvinnor kring alkohol vid nollning

<https://accentmagasin.se/alkohol/kvinnor-kanner-storre-alkoholpress/>

Unga kvinnor känner större alkoholpress

9 av 10 kvinnor känner att det förväntas av dem att dricka alkohol under nollning.

Av EVA ENEROTH
 31 augusti 2023 kl 14:55

19 sept Uttalande av KSAN. Vi uppmanar regeringen att lyssna!

<https://www.ksan.se/aktuellt/press-debatt/935-vi-uppmanar-regeringen-att-lyssna>
 KSAN uppmanar regeringen att inte gå vidare med förslaget om anmälningsplikt, då det innebär att tvinga professionella medarbetare till angiveri, vilket är juridiskt oförsvarbart, djupt oetiskt och ytterst en allvarlig fara för människors liv och hälsa.

Vill regeringen osynliggöra mäns våld mot kvinnor?

Regeringen ska ställa sig tydligt och tydligt mot mäns våld mot kvinnor. Förstärkt utredning och utvärdering av utredningen är nödvändigt för att säkerställa att utredningen är tillräckligt omfattande och tydlig.

9 okt Debattartikel i Alltinget om att mäns våld mot kvinnor måste upphöra!

<https://www.ksan.se/aktuellt/press-debatt/936-debattartikel-om-regeringens-utredning-om-att-andra-malformuleringen-om-mans-vald-mot-kvinnor>
 KSAN publicerade tillsammans med 31 andra kvinnoorganisationer en debattartikel i Alltinget, om att målet om mäns våld mot kvinnor måste behållas i sin nuvarande form.

18 okt KSAN:s 80 års-jubileum uppmärksammas av tidningen Drugnews

<https://drugnews.se/2023/10/14/ksan-80-aring-med-sikte-pa-framtiden/>
 Om bredden i KSAN:s frågor historiskt och till idag, och om hur jubileet lyfte frågor om den sammanhängande vårdkedja och ökade samverkan som är en förutsättning för jämlik vård för kvinnor och tjejer.

KSAN – 80-åring med sikte på framtiden

När KSAN, kvinnoorganisationernas samarbetsråd i alkoholi- och narkotikafrågor, firade 80 år i veckan var det inte historien som stod i centrum, utan framtiden. Slagen ägnades bland annat till en workshop med ett nytt löpbandsprogram till nästa årsjubileum.

KSAN:s historia är ett stycke viktig kvinnohistoria

KSAN 80 år uppmärksammas i Barnmorskan.se, Morgonbris samt på SIS hemsida.

<https://www.stat-inst.se/press/pressmeddelanden-nyheter/2023/panelsamtal-om-utanforskap-och-missbruksvardens-utmaningar/>

KSAN ÄR MEDLEM I

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (C.A.N)

CAN är ett nationellt kompetenscentrum med undersökningar, forskning och kunskapshöjande insatser om alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel.

EU Civil Society Forum on Drugs

KSAN är den enda kvinnoorganisationen i EU:s Civil Society Forum on Drugs sedan 2007 och har fört in kvinnoperspektivet i narkotikafrågan trots hårt motstånd från början. KSAN har lyft vikten av att iaktta kvinnoperspektivet i de narkotikapolitiska samtalen.

European Women's Lobby (EWL)

www.womenlobby.org

Genom medlemskapet i Sveriges Kvinnolobby tar KSAN del av arbetet i EWL, en sammanslutning av 2 000 kvinnoorganisationer i Europa. KSAN är korresponderande medlem i EWL.

Narkotikapolitiskt center (NPC)

<https://narkotikapolitisktcenter.se/>

KSAN är sedan 2023 medlem i NPC. NPC är ingen egen organisation utan fungerar som ett nätverk där de organisationer som ingår i styrgruppen på olika sätt bidrar till verksamheten.

Nordic Alcohol and Drug Policy Network (NordAN)

www.nordan.org

KSAN är medlem i Nordic Alcohol and Drug Policy Network sedan 2001. NordAN är ett nätverk av ca 90 organisationer i Norden och Baltikum som bl.a. arbetar med förebyggande arbete, drogpolitik och opinionsbildning.

Sveriges Kvinnoorganisationer (SKO)

SKO är en partipolitiskt och religiöst obunden paraplyorganisation för den svenska kvinnorörelsen. Nu består SKO av 50 medlemsorganisationer. Den största händelsen under året brukar vara Forum Jämställdhet som SKO äger och ansvarar för.

Vienna NGO-Committe on Narcotic Drugs (VNGOC)

www.vngoc.org

Vienna NGO Committee fungerar som en länk mellan ideella organisationer och CND, Commission on Narcotic Drugs, INCB International Narcotics Control Board och UNODC, United Nations Office on Drugs and Crime. VNGOC arbetar för att sprida information om ideella organisationer och involvera det civila samhället i att bidra till utvecklingen av den globala narkotikapolitiken.

World Federation Against Drugs (WFAD)

www.wfad.se

KSAN är medlem i World Federation Against Drugs sedan mars 2010. WFAD anordnar världskonferensen World Forum Against Drugs vartannat år. KSAN deltar i WFAD:s arbetsgrupp "Gender Working Group", GWG.

PROJEKT

Ett stort projekt vi genomfört under året är TA PLATS VALSTA i samverkan med ABF Norra Stockholms län med stöd från Jämställdhetsmyndigheten.

TA PLATS VALSTA står på två ben. Det första är att utbilda unga tjejer och kvinnor mellan 15 och 26 år i socioekonomiskt utsatta områden i ledarskap, stärka deras förmåga att leda, förstå sin egen viktiga roll i samhället, förstå sin ledarroll, att vara en förebild samt stärka de blivande ledarnas möjlighet att göra sin röst hörd och bli trygga att kliva in och ta plats i beslutande rum. Efter avslutad utbildning får deltagarna stöd att starta upp egna ungdomsgrupper att leda enligt en studiecirkelmodell där underlaget för varje träff är ett tema i vårt metodmaterial SNACK 2.0. Tjejerna och kvinnorna var i åldern 15-40, med en medelålder på 22 år. I projektet deltog sammanlagt 29 tjejer/kvinnor.

Vi ringade in fyra delmål att arbeta för:

1. Kvinnors rätt att höja sina röster och påverka i viktiga frågor
2. Öka flickor och kvinnors rätt att organisera sig
3. Stärka rätten till lika tillträde till det demokratiska samhället
4. Stärka kvinnors rätt till jämlik hälsa

LEDARUTBILDNINGAR

I ledarutbildningarna fick tjejerna och kvinnorna chans öva sig i att ta plats, bli stärkta i sina ledaregenskaper, våga leda och känna sig redo att leda andra. Vi använde oss av värderingsövningar och teoretiska pass, och innehållet i utbildningen formades i dialog med deltagarna. En rapport framtagen vid projektets slut finns i tryckt version och som PDF. Vi ordnade tre olika rapportsläpp, varav två fysiska och ett digitalt.

STUDIECIRKLAR

Syftet med studiecirkelarna var att stärka kvinnors och tjejers rättigheter i samhället, genom en palett av verktyg för dem att höja sina röster, blir stöttade i olika vägval, och möjligheter att utmana sina gränser och att sätta dem. Ledarna kom att fungera som förebilder och på så sätt även starka ambassadörer för Valsta.

Vi anordnade även lokala nätverksträffar dit tjejerna och kvinnorna bjöds in för att dela med sig av sina tankar och åsikter tillsammans med lokala representanter från kommun, civilsamhälle och näringslivet för att också bredda tjejernas kontaktytor att verka ifrån.

PROJEKT

HÄLSOSKOLAN

Hälsoskolan är ett forskningsbaserat projekt med fokus på förebyggande arbete. Hälsoskolan syftar till att stötta kvinnor och mer specifikt utrikesfödda kvinnor att må bra i Sverige, där de i ett tryggt tillåtande sammanhang tillsammans får lära, växa och få verktyg för att uppnå fullgod hälsa och kunna göra medvetna val för sig själva och sina barn.

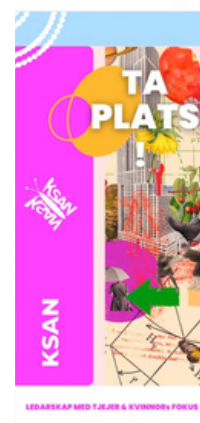
Hälsoskolan tar också upp rättigheter, skyldigheter, vägar in till det svenska samhället och föräldraskapets utmaningar. Att stödja mammorna i ett utmanande skede i livet är också att i ett förebyggande syfte värna barnens goda hälsa och jämlika framtidsutsikter.

Undet året avslutades vår första omgång av Hälsoskolan, som gjordes tillsammans med SIMON och 1,6 miljoner & 2,6 miljonerklubben. Och under senare delen av året började KSAN:s omgång nummer två av Hälsoskolan, med nya deltagare förlagd i Upplands Väsby.

TA PLATS

Vi har påbörjat arbetet med att utforma konceptet TA PLATS. Från Valsta är nu planen jobba med att utbilda unga i ledarskap runtom i Sverige, stötta dem att starta upp egna ungdomsgrupper och arbeta för att fler unga tjejer från företrädesvis socioekonomiskt utsatta områden får ta plats, göra sin röst hörd och få självförtroende nog att kliva in och ta plats i beslutande rum.

SNACK - En mötesplats för samverkan

KSAN erhöll glädjande nog under året besked att vi fått stöd från Kronprinsessan Margaretas minnesfond för att under 2024 genomföra vårt projekt: SNACK - en mötesplats för samverkan. Ett projekt som syftar till att stärka dialogen mellan samhällets olika sektorer för att motverka att unga dras in i kriminalitet. Vårt projekt lägger stort fokus på tjejer inne i dessa nätverk som nu går under radarn, trots både förövare och offer i dem.

SNACK
En mötesplats för samverkan
Stärkt dialog med unga i fokus
För ett samhälle som håller samman

KSAN:S LEDARUTBILDNING

Vi fortsätter att utveckla och arbeta med KSAV:s ledarutbildning riktad till unga ledare och till alla som möter unga och ska starta upp ungdomsgrupper.

METODMATERIAL

Vi fortsätter att utveckla olika metodmaterial utefter behov. Vi är mycket glada över att Idéer för livet gav oss stöd för att utveckla en ledarhandledning till vårt metodmaterial SNACK 2.0. Den togs fram av KSAV och Pernilla Förnes 2023.

KOMMUNIKATION

ÖVERGRIPANDE KOMMUNIKATION

Under året har arbetet med en ny grafisk identitet tagit fart. Vi tog fasta på KSAN:s profilfärger och lade till mer färgstarka element som symboliserar oss idag. Vi är en levande organisation, starka, engagerade och närvarande och tillsammans bär vi på bredd, kompetens och förändringskraft. Vårt fokus på det kvinnostärkande arbetet, jämlikhet, mod och framtidstro ska genomsyra färg, form och text.

Ett nytt flygblad togs fram om KSAN:s verksamhet; vad vi står för, vikten av våra medlemsorganisationer och hur vi arbetar. Vi har även tagit fram några former av mindre kort att ha på mässor och en pamflett med KSAN:s medlemsorganisationer.

NYHETSBRIV

Vi har utvecklat vårt nyhetsbrev och tagit fram en kommunikationsplan över utskick och ämnesområden. Varje Nyhetsbrev synliggör också månadens fokus, en viktig fokusfråga som är dagsaktuell. Några av de områden vi lyft är våra remissvar, barnen som rättighetsbärare och Unizons upprop i frågan, Roks rapport - Ett jämställt samhälle fyllt av våld, kvinnokampen i Iran, alkohol och effekter på kvinnors hälsa och vikten av förebyggande åtgärder.

TA PLATS VALSTA

Vi tog även fram projektspecifik kommunikation för TA PLATS VALSTA, i form av roll-up, flygblad och mall för projektrapport.

ARBETET MED NY HEMSIDA STARTAR

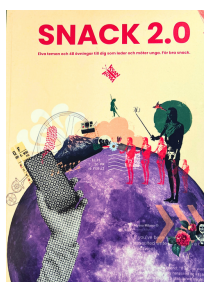
Under hösten påbörjade vi ett arbete där vi inventerade behov av en ny, uppdaterad hemsida inklusive webbshop. Det har krävts en övergripande översyn av innehåll, funktionalitet och utseende. Arbetet påbörjades i slutet av året, och kommer att slutföras i mars 2024.

ÖVERSYN AV IT

I samband med arbetet med ny hemsida gjordes även översyn av IT; vi bytte mailsystem, såg över våra olika domäner (KSAN.se, Bellanet, Mamanet) och gjorde en effektivisering av fakturering för mejl och domäner.

METODMATERIAL

SNACK 2.0 (KSAN, Pernilla Förnes).

För tjejgrupper samt unga i bred bemärkelse. Materialet lanserades i april 2023.

SNACK 2.0.Ledarhandledning (KSAN, Pernilla Förnes)

För unga ledare, för nya ledare och för alla som vill starta upp ungdomsgrupper med utgångspunkt från SNACK 2.0.

Bella Grus och Glitter 2 (Katrin Byréus/KSAN).

Boken har översatts till Engelska; Rumänska, Lettiska, Litauiska, Ryska och Finska. Materialet används i olika tjejgrupper för att samtala om viktiga livsfrågor.

Det Rosa Monstret (KSAN)

Ett drogförebyggande handledarmaterial i samarbete med Jeanette Roos och utgivet med stöd av Statens Folkhälsoinstitut. Materialet vänder sig till alla som möter unga tjejer i sitt yrke eller till organisationer som vill främja tjejers medvetenhet om marknadsföringens krafter och syfte.

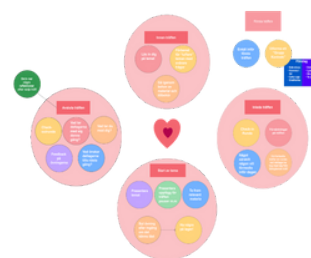

En liten bok om stora känslor – Piller kan inte bota allt

Ett material framtaget inom projektet Flickor och läkemedel, i ett samarbete mellan RFHL/Riksförbundet för hjälp åt narkotika- och läkemedelsberoende, FSUM/Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar och KSAN.

SNACK Samtalskortlek som underlag för bra snack. (KSAN, Pernilla Förnes)

Ledarutbildning.

KSAN har under 2023 utformat en ledarutbildning för unga med ungas perspektiv. Vi har även utformat en ledarutbildning riktad till yrkesprofessioner som möter unga i sin yrkesverksamma vardag som ska starta upp ungdomsgrupper, företrädesvis med tjejers fokus.

KSAN

Kvinnoorganisationernas samarbetsråd i alkohol- och narkotikafrågor, är en paraplyorganisation med fokus på alkohol, narkotika och andra droger, flickors och kvinnors hälsa, jämlika möjligheter och rätt att leva utan att bli utsatt för olika typer av våld. Vi förebygger, stärker, jämnar ut och utbildar. För jämlik hälsa, jämlikt ledarskap och stärkta jämlika rättigheter ur ett kvinnoperspektiv nationellt och internationellt. Tillsammans med våra medlemsorganisationer samlar vi ca 100 000 kvinnor.

För ett samhälle fritt från beroende och våld sedan 1943

